

A két Paróczai Gergely

Az apa 1911-ben Endrődön született. Szülei nagy áldozatok árán taníttatták Szegeden. Hazatérve, Kondorostanyán, a Községsor elemi iskolájához került. Hat osztályt tanított. 1933-ban nősült. Három gyereket szült a családba Kalmár Katica, az utolsó endrődi bíró lánya. Aztán Décspaskomon, majd Öregszőlők tanyai osztatlan iskolái tanítója lett. 1941-ben jutott be Endrődre. 1942-44 között volt olyan idő, amikor Csejtpuszta, majd Nagylapos tanyán helyettesítette a katonai szolgálatra behívott Lesniczky fivéreket. Éveken át tanított óraadóként a helyi iparos tanonciskolában.

A front közeledtével behívták katonának. Érsekújvártól eljutott Schlesvigholsteinig. Az amerikai hadifogságból 1946 januárjában tért haza.

1947-ben körzeti tanulmányi felügyelő. 1950-ben megbízták a dolgozók általános iskolájának megszervezésével és vezetésével. 1949-52 között elvégezte a tanárképző magyar-történelem szakát. Különös gondot fordított a szép magyar beszéd és a helyesírás fejlesztésére. Tanítványai tréfásan „Tollbamondás tanárúr”-nak nevezték el. A nyári szünidőt éveken át a termelőszövetkezetben dolgozta végig, hogy az öttagú családról gondoskodják. Ő volt az, a legidegvesztőbb helyzetben is „nyugi” - ra hangolt bennünket. Az ötvenes években eredményesen tevékenykedő pedagógus színjátzó csoport működésében is részt vett. A szövetkezetben munkaegység-számításra tanította a tagokat. Igazi, gárdonyigézés, áldásos tanítói tevékenységet fejtett ki 42 évig tartó működése során. 1983-ban megújította Kalmár Katalinnal a „holtomiglan-holtodiglan” szent fogadalmát. Családi életük a békesség, a szeretet, a megértés példaképe lett. Életük legnagyobb csapása a 30 évesen elhunyt „Gréci” fiuk elvesztése volt. Soha nem heverték ki.

Igaz vallomása: „Gondjainkért, bajainkért nem okoltunk senkit. Boldogok voltunk, mert együtt éltünk. Egész életemben azt csináltam, amit rajongásig szerettem: tanítottam, neveltem. Igyekeztem ember lenni, a helyemet megállni becsülettel. Isten és ember előtt. Életem, ha lehetne, újból így élném le, mert a nap fénye és borúja szívembe-lelkembe eresztette magát kitéphetetlenül.”

Ifj. Paróczai Gergely (Gréci) 1936-1966)

Elsőszülött volt a családban. Iker húgai nagyon szerették a kedves, a barátságos, okos és szép bátyjukat. Szülőfalujában a tanulótársak és tanítók, tanárok kedvence volt. Szeghalmon végezte a gimnáziumot. Az „osztályharcos idők” - ben sokat nélkülözött a család, mivel a középparaszt bíró-nagyapa osztályidegennek

számított. (Soha jobb bírója nem volt Endrődnek!) Kitűnő érettségivel is nehezen jutott főiskolára. Apjától, anyjától az irodalmi lelkületet örökölte. Én ajándékoztam neki Juhász Gyula Hárfa c. verses kötetét. Nagyon szerette. Évek múltán is többször felemlítette, mikor a költészetéről cseréltünk gondolatokat. Aztán Szabó Lőrinc, Arany, Ady került a hosszú kedvencsor elejére. Gimnazistaként kezdett verselgetni. Majd a Szegedi Tanárképzőn bontakozott ki egyéni hangja.

Költő barátja, Papp Lajos így vélekedett róla: „Maga volt a megtestesült önzetlenség. Messzebb jutott volna, ha önmagával és a világgal szemben több hiúság, akarnokság szorult volna bele. Többet jelentett számára mások ért lelkesülni, más dolgaiban hinni, mintsem, hogy magára figyelt volna. Széles vállú, piroszposzgás arcú, faluról jött legény. Hogy tudott nevetni! Jó társaság volt, kellemesen énekelt... Ha olykor elmentünk valahová, hegedűt kért és muzsikált. Egész éjszaka elhallgattuk volna. Rengeteg népdalt, még több magyarnótát tudott. Kiegyensúlyozott ember volt. Azt hiszem, a belőle áradó egyenletes melegség, harmonikus derű egyik magyarázata, hogy olyan sokan szerették.”

1950-ben esküdött örök hűséget Dr. Karacs Ilona szigorló-orvossal. Makó, Salgótarján az életútjuk. Két gyermekáldás jutott nekik. Versei a Szegedi Fiatal Írók Antológiájában, a Tiszatájban, és a Palócföldben jelentek meg. Ígéretes költői pályáját 30 évesen a későn felismert gyógyíthatatlan betegség. Versei összegyűjtésére, kiadására érdemes lenne áldoznunk, hogy szép, értékes alkotásai sokaknak szerezzenek kellemes, boldog órákat!